

[Formanden.]

4) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Oprettelse og Udvikelse af mindre Landbrug, herunder Gartnerier og Havebrug, samt Tildeling af Byggepladser og Havelodder.

Mødet hævet Kl. 14⁴⁰.

115. Møde.

Fredag den 6. April Kl. 13.

Formanden: I Skrivelse af Dags Dato meddeler Landbrugsministeren, at han ønsker her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 136 af 1. Juni 1929 om Begunstigelser for Mergelselskaber og

Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 364 af 18. December 1933 om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaelse af Akkord og Moratorium.

Udvalget angaaende Forslag til Lov vedrørende personlig Skat til Kommunen har afgivet Betænkning over nævnte Lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Uden for Dagsordenen giver jeg Ordet til Landbrugsministeren, for at han kan fremsætte de nu anmeldte Lovforslag.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg har herved den Ære for det høje Folketing at fremsætte *Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 136 af 1. Juni 1929 om Begunstigelser for Mergelselskaber*. Som det sikkert er de fleste bekendt, foregik Merglingen her i Landet, indtil vi fik nævnte Lov af Juni 1929, paa den Maade, at Landmændene dannede Foreninger, som optog Laan i Fællesskab paa Grundlag af det solidariske Ansvar. Det gik godt i en Række Aar, men efterhaanden som de økonomiske Vanskeligheder meldte sig, blev man bange for den Fremgangsmaade og ønskede at faa gennemført en Lov, hvorefter man kom bort

fra det solidariske Ansvar og fik en anden Ordning. Det resulterede i Loven af 1929's Gennemførelse, hvor man i Stedet for det solidariske Ansvar fik indført, at de Laan, der optoges, blev fordelt paa de enkelte Landmænds Ejendomme i Forhold til den Mergel, disse Ejendomme fik, med Fortrinstillig fremfor andre Prioriteter.

Saa vidt mig bekendt har den nye Lov virket ganske overordentlig tilfredsstillende og paa en saadan Maade, at der ikke er fremkommet Kritik fra nogen Side, og der er heller ikke, saa vidt mig bekendt, oprettet nye Foreninger paa det gamle Grundlag, det solidariske Ansvar; men der er endnu tilbage en ca. 30 Foreninger, som er dannet paa det solidariske Ansvar. Disse Foreninger har udført et stort Arbejde. Der er udkørt over 4 Millioner Kubikmeter Mergel til Medlemmerne af disse Foreninger, og de havde oprindeligt et Laanebeløb paa over 24 Mill. Kr. Tilbage er der endnu en Restgæld i disse ca. 30 Foreninger paa godt og vel 6 Mill. Kr.

Det viser sig nu, at det under Krisen, under de vanskelige Forhold for Landmændene, med nedadgaende Priser, er overordentlig svært for de paagældende Landmænd at klare de Afdrags- og Forrentningsforpligtelser, de er gaaet ind paa. Det gælder navnlig i de Foreninger, hvor enkelte Landmænd med store Ejendomme ikke kan klare den, og hvor det Tab, som lides ved, at de gaar fra deres Ejendomme, gaar over paa de andre Landmænd, som er gaaet ind i det solidariske Ansvar. Det betyder efterhaanden, at flere og flere paa Grund af det solidariske Ansvar ikke kan klare den, men maa gaa fra Ejendommene; dette er faktisk en Katastrophe, naar det sker i saa stort Omfang, at selv de mest velstillede, de mest solide, de mest flittige og stræbsomme ikke kan modsta det Tryk, der udøves paa dem, ikke alene af deres egne Forpligtelser over for Mergelselskabet, men ogsaa af de Forpligtelser, der hviler paa andre Ejendomme, og som gaar over til dem i Henhold til det solidariske Ansvar.

Der er i den senere Tid ført en Række Forhandlinger mellem Ministeriet og nogle i disse Ting interesserede om, hvorledes man kunde afbøde disse Vanskeligheder, og man er blevet enig om at søge gennemført et Forslag, der gav Mulighed for, at disse Foreninger kunde komme ind under den nye Lovs Bestemmelser. Lovforslaget her gaar derfor ud paa at aabne en saadan Mulighed.

I § 1 gives der Landbrugsministeren Bemyndigelse til at meddele disse Andelselskaber Begunstigelse som efter Loven af